

REDACȚIA
Deák Ferencz-u. Nr 8

ABONAMENTUL
Anstro-Ungaria:
an 20 cor. pe 1/4
cor.; pe 1/4 de an
pe 1 lună 2 cor.
de Duminică pe an
4 cereane. —
în România și
război pe an:
40 franci.
scripse nu se napotază

TRIBUNA POPORULUI

ADMINISTRAȚIA:
Arad, Deák Ferencz-u. Nr 8

INSERTIUNILE:
de un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 h.,
de fiecare publicațiune.

Atât abonamentele cât și
insertiunile sunt a se plăti
înainte în Arad.

Scrisori nefrancate nu se
primesc.

Tristă școală!...

Ori care ar fi necazul ce un om ar face altuia, să socotim cu ce o sfântă poruncă națională a merge ca dreptate între noi să facă. Îndeosebi afacerile noastre școlare și școlare să nu le dăm foilor ungurești, cari chiar când parte vre-unuia dintre Români, ele din urmă asupra neamului românesc numai ocară și rușine aruncă. Dovezi despre aceasta noi, cei părțile Terit Ungurești, am putem în fle-care zi. Pentru-că a pe nu e zi, în care câte un Ro- să nu meargă la foi ungu- și acolo își varsă nu numai ne- ce-l are, ci s'apucă să strige împotriva fraților sei cu cari are vre-o. Protopopul Moise Bocșan și al seu, solgăbirăul, sunt, în pri- aceasta, niște pilde nu se poate trise.

Se pare însă că Bocșanii nu sunt niște adepți ai unei școli, a cap din Arad nu se sfiește chiar ca mitropolit să ceară aju- solgăbirăului ungar când vor- să facă rânduială între Ro-

"Egyetértés" dela 6 Decembre a adecă știrea, că la Mărișel, pro- piatul Clujului, mitropolitul din a poruncit să se facă alegere sească cu ajutorul solgăbirăului.

După ce invinuește adecă pe pro- pul Rosescu care ar fi îndemnat enii să nu aleagă, de câte ori nu- te ducea să țină alegere, numi- iar scrie:

În cele din urmă mitropolitul din i-a urit de atâta trăgănare și în otopopulul a trimis să țină alge- Dumitru Munteanu preot în Chișinău, a aceeași vreme a fugat și pe șipa Clujului ca în aceeaș afacere grea- să- l ajutor preotului Filipani a ascu- țarea mitropolitului și a trimis la scului pe fibirăul Biderman József. la 2 Decembrie s'a și dus împreună arul cercuol și înfrânind acolo și pe Károly, directorul pădurilor câmără- și trei alți a li-a vorbit sâtenilor, ce acestia s'au înduplecat și au ales de preot pe T. Tóder...

Bravo mitropolit!

În "Egyetértés" dela 3 Dec. un al mitropolitului Meșianu în este pe Episcopul Goldiș că nu apus voinții ministrului Wlassics, ar fi căutat să apere pe proto- Bocșan. În numărul dela 6 Dec. și ziar lauda harnicia mitropoli- Meșianu, care face alegere preo- nu e protopopul, ci cu aju-

torul fibirăului, notarului și a direc- torului erarial...

Vă place, fraților din Ardeal, "mâna tare" ce ați ales?!

Și ce să mai zicem când vedem că tot ce privește viața bisericii române naționale se discută în foile lui Bánffy și Kossuth și că cei cari umplu foile ungurești cu lucruri cari ar trebui să se discute numai în fața forurilor competente, sunt Români și oameni de încredere ai I. P. S. Sale Mitropolitului Meșianu?

Tristă școală. Și mai ales păgu- bitoare bisericii și școlii române!

Monumental lui Gheorghe Bariț. În ultima ședință a "Asociațiunii" din Sf. Șanțu a prezentat, în scris, propunerea de a se ridica un monument lui Gheorghe Barițiu.

Uitat aproape de toți, — românul harnic și devotat, stegar al neamului nostru în grele vremuri și în timp îndelungat, — de opt ani de zile își doarme somnul vecinic în cimitirul gr. cath. din Sibiu, fără să aibă la căpătâiu un monument după cum merită.

Omântul ridicat de dl. SULTAN e urât nic de laudă, și credem că va avea darul de a nu fi sunat în pustie în mijlocul "Asociațiunii", pentru care cu atâta drag s'a trudit și a muncit Gheorghe Bariț până în ceasul său din urmă.

Să fie mormântul lui Bariț un loc de pelerinagiu, de unde sufletele să sârbă s-n-timentul desinteresării și iubirei sincere pen- tru neam, ca întărirea să se întoarcă la muncă, la luptă pentru idealurile neamului.

Gura păcătoșului adevăr grăește. În ședința dela 5 Decembrie a Dietei deputatul ovruiu kossuthist Visontai a arătat Dietei fără-de-legile ce săvârșesc fibirăele când vorba e ca cetățenii să țină vre-o întrunire. După-ce p vesteste anume întâmplări, zice:

"Dar nu numai dreptul de întrunire este căleat în picioare în Ungaria, ci e la ordinea zilei și nesocotirea libertății perso- nale. În osânze de ale Curiei se pot citi lu- cruri îngrozitoare despre sălbăticiile gean- d rnilor

Nici-odată nu s'a întâmplat însă, ca față cu inviniunile rostite aici, vre-unul din membrii guvernului să viasă și să se apere. arătând că geandarii cari au chinuit pe cetățeni au fost pedepsiți".

După ce constată că nici sub Széll nu s'au îndreptat lucrurile, zice:

În țara Ungurească lucrurile au ajuns mai rău ca în Rusia. Aici cetățenii sunt aruncați în temniță fără să li se mai atuce judecată.

Presă este terorisă și în ora dreptului, legii și dreptății. ziaristul a ajuns acolo, că dacă își ridică vocea în interesul binelui obștească, este dus în fața a trei instanțe ju- decătorești. Este tratat ca cel din urmă cri- minal. Libertatea de presă care a fost stâr- biă, trebuie așezată în starea ce i se cu ine.

În privința libertății de presă stăm mai rău ca sub regimul lui Bach!

Când arătam însă noi aceste abuzuri și fără de legi presa maghiară ne sărea în cap și ne învinuia că batjocorim țara și egile ei.

Nimic nu caracterizează de alt-fel mal- tat lucrurile, de cât faptul, că Ungurii au ans ca un Ovruiu să le dea lecții de libe- rism și dreptate!

Are dreptate!

Episcopul catolic Majláth e cu- noscut ca un cap bisericesc, care se întresează de aproape de soartea popoului său. Se înverte mult printre oameni, ispitește și cearcă să aște căi de îndreptare a rețelilor pe cari le întâlnește la popor.

Mai nou a dat earăși o scrisoare pasorală către credincioși, în care se ocupă cu sbiciuirea răului nărav ce la Unguri s'a prefăcut. În boală, de a da cu toții năvală asupra ora- șilor și a se pripași prin cele can- celarii, trăind o viață adesea foarte amarită, în vreme ce la țară ar fi putut trăi mult mai bine, cu puțină muncă.

Dăm o spicuire din ideile episco- pului ungar, pentru-că ele se potri- vese în multe și la noi, și poate unul ori altul din Arad să părinte va prinde ceva din ele.

Episcopul arată, că în țara asta, fle- care ram producător, și meserii, și indus- triil și comerțul și agricultură, se luptă ast- cu "crisă" (sile grele), dar între toți ramii, doar' cel mai bolnav e cel al agriculturii (s lucrării pământului cu toate isoarele sale).

Pricina ține a o fi aflat în aceea, că clasele producătoare, cum sunt și economii, sunt date de ripă, sunt împinse spre ban- crot, deoarece ce clasa mijlocie, moșierii mij- locii, în loc să-și lucreze cu străduință mo- șia rămasă lor dela moși strămoși și prin mijloace mai bune de lucrare să o ducă la înflorire și mai mare, dând pildă și popo- rului mai sărac, ei toți își vând moșioarele și dau goană la orașe, înmulțind domniile cel- cu floare în pălărie și în buzunar cu sără- cie (oficiantii proletari).

Ar trebui, zice episcopul, să se regu- leze afacerile de credit așa, ca să se poată mântui proprietarii mijlocii și să fie susți- nuți acolo unde sunt; ar trebui regulată treaba cu moștenirile (să nu mai coste așa de mult aceste regulări). Ar trebui făcută viața la sate mai plăcută, ca să nu fugă de ea domnișorii, și ar trebui crescuți tine- rii dintr-una pentru carierele productive, ade- că pentru viața lucrătoare a agriculturii, indus- triei etc.; nu toți cu tumuri de domnie și de cancelarie!

Are multă dreptate în aceste cu- vinte episcopul Majláth. Și la noi mulți părinți au ideea greșită, că dacă fiul lor a umblat la școală, apoi tre- buie să se facă numai "domn", și merg și d-u pentru ei tot, numai să fie primit de cutare "Măria-Sa" în can- celarie, dar în sat la moșie să nu se mai întoarcă. "Că doar' nu de aceea am cheltuit eu cu ei pe la școli"... Rău fel de judecată! Să cheltuiesti cu el ca să-l faci mai isteț econom ca ceialalți, și vei vedea că într'un sat

se va îmbogăți de zece ori mai iute ca aruncat în oraș în "cântălarie", și va fi mai neatârător și mai fericit cu mult!

Unde mai lei, că toți acești dom- nișori de prin "cântălarile" orașelor slăbesc în simțirea pentru neam, ba e parte mare, ca să ajungă la ceva slujbă mai bună, ceva, se lea- pădă și de neam și de lege!

Coada de topor...

"Egyetértés" dela 3 Decembrie ear- scrie despre afacerile din Diecesa Ara- dului. Nu e mulțumit adică Kossuth cum merg lucrurile bisericii române din părțile noastre și de aceea dă frîu, să scrie câte ticăloșii toate, unuia dintre măduarii "neamurilor", cari, așa se pare, în năcasul că au căzut dela putere, dau mâna chiar cu Kossuth și Bánffy, numai să se poată răsbuna.

De astă dată se ocupă de afacerea protopopului suspendat M. Bocșan, care — s rie numitul siar — "tot-d'a-una a luptat pe partea Ungurilor" și a fost împotriva naționaliștilor (între cari și apărătorul seu de ast) pe cari "Egye- tértés" îi numește "trădători de patrie"...

Foia kossuthistă e supărată pe episcopul Goldiș și sfetnicul sei din con- sistor nu numai pentru-că l'a suspendat pe protopopul Bocșan, împotriva cărui cercetarea disciplinară a ordănduit-o încă consistorul metropolitan înainte cu trei ani, când episcop al Aradului a fost Meșianu, dar e supărat și pentru că ad- ministratorul a pus pe d. Ștefanuș, ear nu pe preotul Mănușă din Sâmbăteni ori pe R. Nestor din Cenad.

Mai ciudat este faptul, că corespon- dentul aradan al ziarului kossuthist a- firmă următoarele: După-ce s'a hotărât suspendarea lui M. Bocșan, ministrul Wlassics a intervenit telegrafic către epi- scopul Aradului spunându-i să lase în pace pe vrednicul Moise... Episcopul însă, deși a făgăduit ministrului că nu-l va suspenda, totuși, influențat de Mangra și cel-lalți, a scris actul de suspendare.

Pentru aceasta — pentru că n'a permis ca ministrul să se amestece în afacerile bisericii autonome naționale ro- mâne — cancelaria neamurilor îl ocărăște rău pe episcopul Aradului.

Bravi Români scriu în această can- celarie!...

Mai spune corespondentul aradan al foii lui Kossuth că: "Bocșan a făcut apelul împotriva actului de suspendare ear împotriva lui Goldiș și a consis- torului a pornit proces civil pentru vătămare de onoare și calomnie, anun- țând în public fără nici un motiv, sus- pendarea protopopului".

Pe M. Bocșan îl credem capabil de toate. Advocatul său să se preteze însă și el la asemeni lucruri menite a discre- dita bisecia națională română?!

De încheiere încă o întrebare: cine comunică presei maghiare amănuntele de mat sus?

gimnasiului prețios de azi să i drept de publicitate și ajutorul de ce-l are azi, să i-l mărească!

Epilogul unei afaceri.

In polemica ce s'a urmat între d-n Dr. G. Suciș și I. Munteanu pe d'o parte, ear pe de altă parte între dl Sânzian, din Hațeg, acestuia din urmă i-s'a tras la îndoială și calitatea lui de bun învățator.

Extras din cercularele comitetului central al fiștilor grănițeri din regimentul român I din Sibiu, cu privire la rezultatul examenelor publice, de pe singuratecific an referitoare la învățatorul Nicolae Sânzian din Hațeg:

- 1. Cercularul Nr. 655-1880 despre rezultatul anului 1879/80. P. III, școala din Hațeg cu 2 învățatori. In clasa I Nicolae Sânzian, nou învățator la școalele noastre, a depus un examen foarte bun (urmează cl. II). Ambii învățatori s'au distins prin tractarea metodică și rațională a obiectelor de învățământ; elaboratele de examen sunt compuse cu grijă și cu atențiunea recerută. 2. Cercularul Nr. 673-1883. Resultatul a fost în ambe clasele excelent. 3. Cercularul Nr: 770-1884. Resultatul a fost strălucit din toate obiectele, în deosebi din învățământul intuitiv, care este sufletul instrucțiunii în școala populară. Învățătorul dirigit Nicolae Sânzian fu aplaudat și felicitat de toți aceia, cari au asistat la examen, cu plăcere ne alăturăm și noi la acestea. 4. Cercularul Nr: 1052-1886 p. XX. Resultatul examenului în clasa I, foarte bun. Metodul și disciplina îmbucurătoare. Este laudabil zelul dirigentului Sânzian nu numai la instrucțiune, ci și la administrarea afacerilor școlare peste tot. Se simte că este al școlii și școlii ca a Românilor și legământul propus cu egală îngrijire de către dirig. Sânzian e în stare excelentă. 5. Cercularul Nr: 955-1887. Resultatul general foarte bun din toate obiectele în ambe clasele. 6. Cercularul Nr: 871-1888. Resultatul: foarte bun. 7. Cercularul Nr: 680-1889 examenul la școala din Hațeg a fost excelent. 8. Cercularul Nr: 590-1890 rezultatul examenului a fost foarte bun. 9. Cercularul Nr: 641-1893, p. III. Resultatul examenului a fost bun.

Curățenia școlii în toate amăruntel și exemplară, tot așa și curtea. 10. Cercularul Nr: 690-1895 p. II: rezultatul examenului în ambe clasele a fost foarte bun. Edificiul școlar, grădina de pomi și de legumi etc. toate în stare bună. Stupăritul încă se avântă. Hațeg, în 15 Noemvrie, 1900 Pentru conformitate cu originalul: Wladanya Samuel, notar-subst.

Să ne iubim!

Mătuitorul nostru Isus Christos însuși a zis învățăcelilor și apostolilor săi: „Să iubim pe Domnul Dumnezeuul țeu din toată inima ta, din tot sufletul și din tot cugetul țeu, ear pe deapropapele să-l iubești ca pe tine însuși.” Și ear zice: Să ne iubim unii pe alții și într'un gând să fim. Din cuvintele acestea atât de frumoase putem deduce, cât de mult iubește Dumnezeu neamul omenesc și cât de mult iubește pe cei ce să iubească între sîine, ajutându-se unii pe alții și umblînd pe cărări bune împinînd poruncile sale. Căci scris este: „Purtați sarcinile unui altuia și așa impliniți legea.” Trîind noi în viața aceasta, totdeauna în ori-ce timp să cugetăm și să ne aducem aminte cu plăcere și cu inimă frîntă să ne rugăm A-tot-puternicului Dumnezeu. Apoi numai iubindu-ne și trîind în armonie unii cu alții ca frați și umblînd cu ori-ce preț a face bine unui altuia și din contră întristîndu-ne de necazurile și nenorocirile deapropapei vom putea fi iubiți de Dumnezeu pe care-l avem toți ca părinte. — Asemenea se va iubi pe sîine, omul, când poartă grije de lucrurile sale și tote câte-i sunt lui date le va implini cu sumpătate. Nu umblînd și făcînd lucruri ne trebuie spre ruina alora și în fine a sa. Cum sunt unii cari zic: „Ei! ce mi pasă mie de (cineva) Aron și de Șofron, am ce mi trebuie.” De unul ca acesta, care se ține pe sîine sumet și prețuește eguismul și bunătățile lumii umblînd pe cale neonestă, nici când și nimenea nu va pute spune că face lucruri și fapte creștinești ca să fie plăcut lui Dumnezeu și oamenilor. — Mai sunt apoi de aceia, cari se arată a fi mai buni decît în realitate, adevăc cari se laudă pe sîine: Am făcut asta și ceea, fac asta și ceea, la adevăc însă ei n'au făcut nimica. — Sunt unii, cari presupun căte și mai căte lucruri și fapte rele, despre a'ții, dar nu

se vîd pe sîine, că tocmăi dînsii sunt autorii. În loc să-și recunoască slăbiciunile și greșelile sale, pune pe alții vina. Uroa ca acelora le lipsește adevărata încredere în Dumnezeu. Lăsînd toate la o parte, să ne luăm după cuvintele lui Isus Christos, care ne recomandă tuturor, să trîim în unire, în frăție și în iubire unii cu alții. — Căpruța, la Intrarea în Biserică, 1900. Petru Kussu, învățator.

Dela sate.

Onorată Redacțiune!

Rubrică, nu putem trece cu vederea, de a nu veni și pe această cale și a mulțămii bravului și chibzuitului nostru părinte sufletesc Pavel Ana, care de un șir de ani, decînd e în mijlocul nostru, numai pentru binele nostru a lucrat, îndreptîndu-ne pe calea cea bună, și cu sfatul său ne-a dus până acolo, de azi putem da pept... și suntem chiar respectați și de străinii conlocuitori cu noi în comună, așa d. e. acum sunt vre-o trei ani, după-ce școala care cuprindea clasele inferioare era într'o stare deplorabilă, ba a fost amenințată chiar cu închidere, la mijlocirea bunului nostru părinte, azi se află într'o stare foarte corespunzătoare fiind zidită după toate cerințele ce ne impun legile noastre bisericesti și civile, ear acum în timpul din urmă, vîsînd că corul din biserică este răsimat pe niște stâlpi foarte slabi, ne trezirăm numai că într'o bună dimineață stâlpii cei slabi sunt înlocuți cu patru stâlpi din peatră, așezați foarte frumos. Deci și pe această cale li aducem mulțămitele noastre, rugînd pe bunul Dumnezeu să-i țină încă mulți ani spre binele bisericel și școlii și poporului său. Din toate acestea putem învăța, că până când preotul cu învățătorul și cu poporul stau în strînsă legătură de iubire reciprocă, până atunci pot săvîrși lucruri mari, prin urmare ar fi bine, ca în tot local capii noștri să stea în legătură strînsă unii cu alții și toți la oaltă să fie în relațiuni bune și cu poporul, cu atât mai virtos, cu cât împrejurările de azi recer puteri îndoite față cu dușmanii noștri cari pe si ce merge se tot îmulțesc. Nu putem de a nu aminti, fiind vorbă de școala a treia, că străinii se luptă din raptul capului de a ridica școala a doua de stat, dar bunul nostru părinte ni-a făgăduit, că va lucra din toate puterile în înțelegere să joace înainte și s'a uitat la ei. Se tridiau destul bieții oameni și se luptau bine, și după vorba din bîtrîni: Cine e vrednic la greutate, e vrednic și de horă. Atunci a întrebat Domitorul pe un sergent: Bine, băeți, nu sunteți voi destul de obosiți, de vă mai apucați de altă trudă, de-a jocului? Ear sergentul răspunse: Așa ni-e firea, Măria Ta. La horă nimeni nu se plînge de obosit. Și apoi destul ne bate pămîntul; să-l mai batem și noi pe el. Eșise adevăc vorba între oștenii, că se bat cu pămîntul, nu cu Turcii, petru-că trăgeau cu pușca tot numai în pămîntul după care s'ascundeau Turcii. Ear cum îi isbiau Turcii de după pămînt ridicat, și cum pieriau sîrmanii prin șanțuri sub pămînt, niceau că se bat cu pămîntul. Și sergentul bine a spus, că vreau și ei să bată pămîntul, dacă nu alt-fel, măcar cu picioarele la horă. Câte odată mai veniau și Bulgarii de prin satele vecine, la horă. Și tot pe partea unde era oștirea Românilor se îngrămădiau horile și veselile. Pe lângă pricina, că Românil jcau mai mult, era altă pricină mai mare: aici era biserică. Câte sate erau împrejurul Plevnei, mai aproape, ori n'aveau biserică, ori le aveau vechi și nelncăp-

Glasul ei se aude până peste trei... Ra se jeluete așa: „Săracă pădurea cum pică fruoză din ea” și tot așa: „Este cât e draga de toamnă. Să ne când auzim cîntarea aceasta prin și să ne prindem capul, de vrem să saferi și să nu perim — Așa e ordița. alfa.

POEVSTEA unei Coroane de oțel. De GEORGE COȘBUC. XX.

Gîndesc, că din cele spuse pîn'acum... și cu toată deslușirea atât greutățile le-a îndurat Domnitorul în războiu, câtobile ce avea să facă, precum și chipul lui petrecoa vremea. Ear știu și altele mai multe, dar mă că prea le spun cu grămada și vă scot sărăta minții cu ele. Dar tot nu mă rabdă inima să nu vă spun una. Asta însă e de veselie, că acum tot de grijă și de necazuri am

In tabără sunt, din vreme în vreme, zile de sărbători ostășești. Sărbătorile legiuite ale bisericel nu se pot ține, căci dușmanii nu-ți dau răgaz. In tabăra dela Plevna s'au ținut mai multe sărbători de acestea. Mai ales erau ale Rușilor, după isbînzile oștilor lor, cari se băteau cu Turcii dincolo de mare, în Asia. Am avut și noi ale noastre; cea mai de căpetenie s'a prăznuit după cucerirea cetății Rahovei. Pe un câmp larg s'adunau oștirile, în haine de paradă. Veniau toți oficerii; venia și Domnitorul nostru și Impăratul Rușilor. La mijloc se ridica un altar, unde slujiau preoții ostășești. Ear după sfînta slujbă li-se da soldaților voe să se veselească și să întindă horti prin văi. Li-se da mîncare mai bună și, dacă era cu puțință, și câte puțin vin, căci fără vin n'are veselia haz. Rușii își jucau Căzăceasca lor, ear Românil Chindile și Brtol. Dar s'amestecau, de alt-fel, și vedeai Căzaci de cei bărboși și cu halna până în pămînt sărind ca țapii, de după gât cu dorobanții noștri, și jucînd după fluier vr'o Sărbă. Ear pe dorobanții dincolo îi vedeai svitcolindu-se să joace căzăcește în rîndul Rușilor, cu cari nu se înțelegeau la vorbe, dar își vorbeau într'una

și îndrugau din gură de credeai că vorbește aceeași limbă și că sunt dintr'același sat. Domnitorului îi plăcea nespuse de mult să stea la horă, privind pe dorobanții și pe călărași. Și ridea în rînd cu ei și se înveselia. E mare lucru pentru oșteni să știe, că Domnul țării și al oștirii împarte cu ei și grijile și necazurile, ca și veselia. Dar mai presus de toate îi însufleșea pe flăcăi gîndul, că „Domnul Carol nu e mîndru” cum spunea ei, și nu se ferește de obiceiurile noastre. Că noi suntem oameni de rînd și nu știm alt fel, și am lua foc cu gura pentru El, că stă între noi ca între ai Lui și nu ne bagă'n seamă, că suntem țărani! Și aprinși de joc și îmbărbătați de flințarea între ei a Domnului, flăcăii tropotiau și se învîrtiau, de nu-ți venia să crezi că ei, bieții, sunt frînți de oboseală și sunt în gura șarpelui. Mai întindeau ei horti și într'alte zile, horti mai mici, ale unui batalion, pe ici pe colo prin văi, după năi și după fluier. La sărbători ostășești se întindea hora mare, a miilor de oameni și le cîntau musicile militare. Olată Domnitorul, într'o inspecție sosind fără veste, a găsit pe flăcăi, la Chindie. Ei voiră să spargă hora, dar El le-a făcut semn

cu domni învățători și cu P. O. dn. inspector tractual Acsente Chirila, care de multe ori bucură vine în fața locului fiind vorba de o afacere școlară-bisericească, ridicându și diurnele abia la un an numai, ba de multe ori chiar și mai târziu, ca astfel și dînsul în înțelegere cu cei de sus-numiți să zădărnicească p' anul cel atât de rău urmat din partea străinilor în contra școlii și bisericii noastre gr. or. rom. Așteptăm cu credința în Dumnezeu, ca și planul acesta din urmă să-l vedem realizat în favorul nostru confesional—Dumnezeu să ajute.

Tauf, la 4 Decembrie st. n. 1900.

Ioan Hedian, Georgiu Abrudan,
epitrop. inv.

Georgiu Berar.

PARTEA ECONOMICA

O ușurare pentru economii săraci.

Atragem prin aceasta luarea a-minte a economilor nostri mai săraci asupra unei ușurări ce legea li-o dă.

Se știe, că fiecare păreche de boi de cărașie (nu și boi ce nu-i folosim la tras), sunt puși la dare de drum cu câte 6 coroane (3 fl.) pentru drumurile comitatense (pe alurea poate o fi și mai mult).

Se știe și aceea, că mulți dintre plugarii nostri țin vaci, și boi nu, și cu câte două vaci se ajută în cărașii lor. Căci vaca, când trage, e bou, dar după aceea ear e vacă și-i dă bietului om lapte și vițel.

Nu se știe însă aceea de acești sărmani țărani, pe cari sărăcia li face să se slugărească cu vacile și să nu țină boi, nu știu ei aceea, că ei cu vacile lor nu pot fi puși la dare de drum tot atât de mare, ca și cei cu boi, ci numai pe jumătate!

În comitatul Hunedoarei, de pildă, purtătorul de socoteli despre dările comitatense, a trimis pe la mijlocul lunii Noemvrie tuturor primăriilor câte-o listă, în care sunt înșirați toți economii din comună, cari sunt puși la darea de drum de 6 coroane după părechia de vite de tras. Primăriile au primit poruncă deosebită, ca să facă cunoscut în sat, după obiceiul locului, sau ținând lista la casa satului, sau vestind cu doba, că se află acolo, pentru-ca cei interesați să se poată uita în ea între zilele din 26 Noemvrie până la 4 Decemvrie, și de se vede cineva pus cu dare mai mare decât e cu dreptate, să recureze până la

toare. Ear la Poradim, unde locuia Domnitorul, era o biserică frumoasă și mare, și avea clopote.

Ear cele-lalte biserici n'aveau clopote, căci Bulgarii din împărăția turcească nu aveau voie să pună clopote în turnul bisericii.

Biserica din Poradim o făcuse Domnitorul cu cheltuiala Sa. Adusese lemnăria și piatra din Oltenia, adusese meșteri zidari și zugravi din Turnu-Măgurele, cumpărase icoane și odăjii și-a dat Bulgarilor și un preot.

Când s'a sfîșit biserica, au alergat Bulgarii de prin toate satele, căci acum înfăia oră, după mult amar de ani, au auzit earăși cântece de clopot la o biserică de a lor.

Vrednicia Domnitorului s'a arătat lumii și prin clădirea bisericii acesteia. El nu se gândia numai la războiu, ci la multe-multe deodată. Ducea grija și de sufletele creștinilor, și le-a făcut casă de rugăciune. Și între multe laude ce l-se cuvî, o are și pe aceea, că în țara Bulgarilor, El a făcut lui Dumnezeu cea dintâi biserică deplină.

(Va urma.)

4 Decemvrie. De pildă eu aveam est-an 4 boi, sau doi boi și doi cai, și eram pus la dare pentru două părechi de vite de tras, ear acum am vîndut caii sau o păreche de boi și mai am numai o păreche, deci trebuie să fiu șters pe anul ce vine dela dare pentru părechea a doua de trăgători.

Un notar român a trimis o știre la foaia „Bunul Econom” dela Orăștie, ca să afle țărani români din comitat, cari cetesc această foaie, despre publicarea acelei liste, dar tot-odată le spune și aceea, că cei ce n'au boi de tras, ci se slugăresc în cărașii lor cu vaci, nu-'s datori a plăti 6 coroane de părechea trăgătoare. ci numai 3 coroane, căci așa a hotărît ministrul de comerțiu în 1896 sub Nrul 46.909, din privilegiul unei pricinii de acest fel ajunse până la el. Ministrul a zis, că vacile peste tot nu pot fi socotite ca animale de tras (cum sunt boii și caii, dacă ai căruță la cai), și decum va stăpănul lor trage cu ele, au să fie puse la dare numai pe jumătate ca boii.

Și acum iată ce s'a întîmplat: Mai mulți oameni din comuna Folt, notariatul Bobârnei, în comitatul Hunedoarei, cetind știrea în „Bunul Econom”, au alergat la notarul să înștiințeze recurs contra dării de 6 cor. căci ei au numai vaci de tras. Erau vre-o 20 de inși.

Notarul, un ungar fără inimă pentru bietul popor român, când i-a vîzut și a auzit ce vreau, a început a înjura pe oameni cum știa el mai sdravăn, a înjura la popi și dascăli, care i-au învățat, și la foaia care a scris asta, amenințând că va arăta la soigăbirău ca să bage în temniță pe redactorul ce scrie așa ceva în foaie, răsculând oamenii contra dării!

Eată un om, care e intruparea slujbașilor nostri fără Dumnezeu și fără suflet.

Datorința lui a fost să trimită listele de cari vorbim prin sate și să bată doba ca să știe oamenii să vie să se ușureze de o sarcină nedreaptă, ear el în loc de asta, — le trage de sfînti când ei luminați de foile noastre binevoitoare se duc la el să-'și caute dreptul!

Am scos la iveală faptul, pentru-ca să-'și însemneze cetitorii nostri, căci același lucru ce s'a făcut în comitatul Hunedoarei în zilele astea, trebuie să se facă în fie-care comitat cătră sfîșitul anului.

Cel de sus dau porunca, dar micii satrafi, notarii și ajutoarele lor, o lasă să zacă neștiută, ca să nu aibă ei de lucru cu îndreptarea greșelilor!

Economii din comitatul Hunedoarei, cari până la 1 Decemvrie n'au făcut recurs în sate ca cele din notariatul Bobârnei, să nu creadă că au pierdut termenul de recurs, căci de vreme-ce știrea că lista e pusă spre vederea tuturor la primărie, nu s'a făcut în sat, apoi nici termenul nu-'i obligă. Ei să se plîngă la comitat și să ceară să le pună alte zile de privire în listă, și apoi să recureze toți cei nedreptățiți.

Asemenea alții din alte comitate, cari de ani de zile poate nici n'au auzit de acest lucru, să se intereseze de el, să-'l scormonească și să vadă să nu fie trași în dare pe nedrept. Asupra slujbașilor vinovați facă arătare. Arătările, și unele și altele, înainteze-le scrise românește, că ele se primesc și la comitat și la oficiul de dare, și trebuie să le primească.

Folosii-vă, oameni, de dreptul vostru, și din acela nici o iotă nu lăsați nimărul!

Cultura sfecei.

De

Dr. N. O. Popovici Lupa.

Cultura sfecei de zahar.

Foloasele culturii sfecei.—Agricultura, ca și întreaga economie a popoarelor, a suferit în cursul veacurilor schimbări foarte mari, cari abia se jagă de seamă în viața unui singur om, dar istoria diferitelor neamuri ne spune, că în cele mai multe cazuri agricultura strămoșilor noștri se deosebia cu mult de a noastră.

Chiar de am fi lipsiți de învățăminte istoriei în această cestiuie, sunt fapte petrecute în zilele noastre și cari ne fac o idee deplină de cum s'a schimbat agricultura unui popor: diferitele țări nu sunt deopotrivă de înaintate; de asemenea și agricultura lor nu se află la același grad de propășire; pe când la unele pământul se folosește mai cu seamă prin pășunare de către vite, la altele din contră se ară, se seamănă și se cultivă pe el grâne și alte plante.

Cu chipul acesta țările mai puțin înaintate înfățișează tot atâtea grade de schimbare înceată, prin care a trecut agricultura țărilor mai înaintate. Această stare de lucruri ne încredințează, că pentru unul și același popor la început agricultura era întemeiată mai mult pe păstorie, grânele se cultivau cu deosebire pentru trebuințele casei. Incețul cu incețul însă cultura grânelor se întinde, din care cauză pământul sărăcește.

Cultivatorii venind la idea de a-l lăsa să se odihnească, s'a născut astfel ogorul, pe care îl putem privi ca începutul unui restimp nou în propășirea agriculturii.

Mai târziu nevoile timpului și cercetările științifice au arătat, că foloasele ogorului se pot dobândi cu prisosință prin cultura unor anumite plante, în deosebi a plantelor prășitoare. Prin urmare, este drept să zicem, că introducerea lor în agricultură desparte o vreme de alta, anume este începutul agriculturii noue, cu care se fălesc țările înaintate, de pildă Austria, Franța, Germania, etc.

Sfecla, fie de nutreț, fie de zahar, face și ea parte din numărul plantelor de prășila, cu cari împărătește foloasele ogorului.

Foloasele culturii sfecei se pot arăta pe scurt în următoarele cuvinte:

1) Prin lucrările pregătitoare, anume prin arătură, grăpat, etc. pământul se măruntă, se afânează, și ține apă mai multă; prin urmare rabdă mai bine și mai îndelungat la secetă;

2) Tot prin lucrările mai sus amintite, precum și prin lucrările de întreținere (săpat, prășit, etc.), pământul se aerisează bine; aerul face ca tericiul (humusul) din pământ să putrezească și să pregătească hrană nouă pentru plante.

3) În sfîșit cultura sfecei, ca și a tuturor prășitoarelor, curăță pământul de burueni.

Afară de aceste foloase (tehnice), cultura sfecei mai are și altele economice.

Sfecla de zahar are o înflurire mare asupra gospodăriei sau stărei

economice a unei țări: acolo, unde sunt împrejurări priincioase culturii ei și desfacerei zaharului, se înființează fabrici (de zahar) și cu acestea se deschid capitaluri însemnate, ca în alte afaceri nu mai aduc venimul multumitor. Din punctul de vedere al gospodăriilor agricole în parte cultura sfecei, în multe țări, nu poate înălțura.

Fabricațiunea zaharului dă lucru și iarna lucrătorilor agricoli prin urmare îmbunătățește starea lor.

În sfîșit produsul acestei fabricațiuni, zaharul, se iefținește prin întinderea culturii sfecei; zaharul vine astfel din ce în ce un nutrimenț obștesc.

Fabricațiunea zaharului prefăc sfecla—un produs brut, greu de transportat — într'un articol, care se poate duce la depărtare, fără a pierde din preț.

Prin cultura sfecei de zahar agricultura folosește mai bine lucrătorii și vitele.

Fiind-că zaharul se produce în face) în sfeclă numai din materii, cari le ia din atmosferă și din apă pământului, cu zaharul vîndut nu se pierde nimic din averea pământului; dacă resturile dela fabrică se redau înapoi cultivatorului spre a le întrebuiința în hrănirea vitelor și dacă gnoziul vitelor se cară pe câmp.

De alt-fel aceste rămășițe împăduesc o nutriție mai chibzuită a vitelor.

Cultura sfecei de nutreț, pe lângă foloasele tehnice, adică pe lângă înflurirea bine-făcătoare asupra calităților și rodniciei pământului nu mai are din punctul de vedere economic decât folosul, că cu sfecla de nutreț se poate alcătui pentru vite o hrană mult mai profitabilă.

Introducerea culturii sfecei în noi în țară atîrnă de împrejurări, pe care noi cu greu le putem schimba; sfecla de nutreț se poate cultiva aproape pretutindeni și este de dorit chiar, ca să se cultive, căci pentru hrana vitelor în timpul ernoii noi nu avem în cele mai multe cazuri un alt nutreț de felul sfecei, adică un nutreț apos, care este neapărat de lipsă pentru compunerea hranei boailor și a vacilor de lapte.

Sfecla de zahar însă nu se poate cultiva, decât înființându-se fabrici care la rîndul lor cer împlinirea două condițiuni de căpetenie: capital și brațe îndestulătoare, pe lângă pământ bun și cunoașterea amănunțită a culturii sfecei.

Pământul nostru este din fi foarte bun; din această pricină id înființării de fabrici de zahar a lui un avînt însemnat, ceea-ce va a de urmare o întindere a culturii sfecei de zahar și o schimbare adăru a felului pământului agricol. De ac cred că nu greșesc, zicînd, că: *Introducerea culturii sfecei poate fi privita ca începutul unui restimp nou în înflurirea agriculturii române.*

(Va urma.)

Jurământul.

In lupta vieții, omul, ca să-l facă prietenul ori chiar pe dușmanul său, să-i creadă vorbele, chiamă de obicei numele lui Dumnezeu, încredințându-se că pe această cale își poate câștiga o țintă oare-care.

Chemarea de mărturie a lui Dumnezeu în lipsa dovezilor palpabile pentru un om de caracter și moral, ajuns la prigonit pe bun drept, este trebură serioasă, dacă preste tot, dreptatea omenească poate și vrea să se razime pe această mărturie.

În cazul acesta numai bine poate să-i vină omului jurământul, căci cine ia numele lui Dumnezeu cu deosebită conștiință, cine are în anumită măsură pe partea sa întreg adevărul, înceta să-și întemeie viața sa pe numele și ajutorul lui Dumnezeu.

Dreptatea omenească va putea să-și lase, ear bietul om drept să se lase a fi osândit pe bună dreptate. Fără de acestea sunt destule și încredințarea omenească n'a ajuns să se scind de deservită, încât să nu întâlnim în scrutările ei osândite.

Ce să facă deci omul, când suferința sa este curată și faptele sale bune, ear din partea legii totuși osândit?

Se tulbure întru cele din lăuntru ale sale?

Să injure plin de furie împotriva judecătorilor săi și în contra lui Dumnezeu?

Să-și părăsească credința în dreptatea lui Dumnezeu?

Să se clătine pe temeiul celor de tare al drepturilor sale?

Să se creadă pentru tot-deauna și părăsit? Nu! de-o mie de ori este o lașitate cugetarea omului, să judecă astfel. Caracterele morale, invocă numele lui Dumnezeu, căci pătrunse de adevărul veșnic al dreptății lor; rămân credincioase

până dincolo de mormânt ideilor și principiilor lor, pentru-că au nestrămutata credință, că pentru cele-ce sufer dela oameni și nu sunt crezuți aici pe pământ, dincolo, în împărăția Luminei vor gusta cu prisosință o dreptate veșnică.

Cine invoacă deci numele Domnului, la necazurile și suspinurile sale, cu dreptate, ferice de el, binecuvântată-i este clipa nașterii lui, căci vede în ceruri sălașul îngerilor și dreptatea celor „goniți pentru dreptate“.

Bunătatea și ferocitatea este soartea atâtor drepti, goniți pentru dragostea Luminei cerești, în cursul vieții lor pământești.

Testamentul vechiu, umbra bunătăților viitoare, ne arată un loc, unde se zice: „Furatu-s'a Domnul și nu se va clăti“.

Aceasta este o dovadă, că cele făgăduite, toate, trebuie să se împlinească; și aceasta-i o dovadă, că și cei ce se joară, cu dreptate pe numele Domnului, au să fie tari ca granitul, și să rămână neclintiți în toate manifestările sufletului lor.

Nu tot așa putem vorbi și de cei-ce se joară strîmb, cari nesocotesc porunca dumnezeiască: „Să nu iei numele Domnului Dumnezeului tău în deșert“!

Noi Românii din fire avem păcatul de-a bate adese-ori la ușile domnilor cu procese.

Mici neînțelegeri de multe ori nasc procese, îngrozitoare, pentru-că cei mai mulți au cerbicea prea groasă, și nu vor să pună pace la vreme.

De aci apoi urile dănuiesc cu zecile de ani; ear averile românești trec în mâinile străinilor, sau se pierd cu totul, ajungând părțile certyate la sapă de lemn.

În cursul proceselor și în lipsa de dovezi reale, judecătorul ținînd seamă de jurământul martorilor cumpărați, despre aceasta, natural, neavînd nici o cunoștință, — aduce o sentință aspră, ucizătoare pentru cel interesat, și până să descopere crima celui ticălos, celalalt cade jertfă cu

niți. Ear în cazul când filosofia legii menești nu poate descopări crima, el drept și osândit se perde în temniță, ear criminalul își trăiește în dulce iată bătîndu-și joc și de lege și de Dumnezeu și de toate.

A lua numele lui Dumnezeu în deșert însemnează a huli pe Dumnezeu; mai însemnează osândă veșnică pentru hulitor. —

Obiceiul multora dintre noi, de-a cere bătăia lui Dumnezeu, dacă cutare oi cutare lucru este așa și nu altcum, ese un rău mare, și în consecințele sale, înflorător pentru viața noastră viitoare, — căci hulind pe Dumnezeu, îi uăm numele în deșert; cu voia și cu știința ne osândim înșine pentru viaa veșnică. —

Dacă omenilor laici, preste tot, ca necunoscători minunții ailegilor dumnezești alunecarea pe povirnișul jurământului strîmb li-se impută, de pilda, omenilor versați în legile divine, dar mai ales proșilor, dacă joară pe strîmb, ori dacă joară preste tot cu ceva făgăduință, și celea făgăduite nu le împlinec??

Poate fi aici vorba de iertare? Se mai poate face aici penitență, fie chiar și în munca de veci? Nu; de-o mie de ori nu!

Sentinela, care în vremea războiului tradează pe-ai săi, se împușcă. Sentinela altarului, care trebuie să păstreze cu prețul vieții sufletului său, curățenia și sfințenia lui, și'n loc de lauda, prin fapte urite și ne-morale hulește pe Dumnezeu, nici la focul Geenei nu-i prea aspru pedepsit.

Creștinilor de pretutindeni și mai ales voi, fraților Români, părăsiți obiceiul d'a jura pentru fie-ce lucru de nimic, dar mai ales a jura pe strîmb!

Nu este un lucru mai necinstit pentru creștinul adevărat și pentru un Român bun, decât a lua numele Domnului Dumnezeului nostru în deșert; ear la dreptate, carea este fca Cerului, dacă juri, Române, vei dobândi împărăția lui Dumnezeu: deci, până nu i tîrziu, aleargă la lumină și fugi cu groază de întunerecul păcatului.

Preot Alexandru Muntean a lui Vasilie.

Teatrul orașenesc din Lugoj.

Lugoj, 3 Dec 1900.

În sfîrșit după multe sbuciumări, frământări și chibzuiri îndelungate, locuitorii pacifienului nostru oraș Lugoj, au și ei un teatru în toată regula și edificat după toate cerințele lumii moderne. Mărețul edificiu se ridică falnic pe malul stîng al Timișului, în imediata apropiere de gimnaziul de stat. Din întemplantare — și edificiul teatrului e zidit în partea germană. — Cum însă în liciul divului Aristotel ce propăgă cu imbelșugare cultul Minervei, zeita înțelepciunii, ficele lui Joie și ale Mnemosinei doriau și ele să fie mai aproape de mama lor isvoritoare de lumină, și așa pe lângă Clio (istoria), Caliope (poesia eroică), — musele Thalia (comedia) și Melpomene (tragedia) încă-și au templul lor în rînd cu Palas Atene. Polimnia și Euterpe, Terpsihora și Erato se vor găzdi mai în unul, mai într'altul din templele amintite. Pentru High'ia și Esculap s'a îngrijit israelitul Verșes cel cu reclamele numeroase de prin toate călindarele — și li-a ridicat un templu, sub firma: Apotecă la „Vulturul“.

Și acum nu ne rămâne alta, decât să ne ridicăm noi înșine și pe ale noastre odrasle către Parnasul științelor și al artelor frumoase.

Să nu se creadă însă, că Lugojenii numai acum se bucură de un teatru.

Încă la anul 1835 neamțul Antoniu Lisska a edificat un teatru, de care ne-am folosit toți deopotrivă până acum doi ani, când apoi s'a predat spre alte scopuri.

În special Românii lugojenii din fire lor fiind amatori ai cântărilor și ai dramatizării, încă pe la anul 1834 au debutat cu piese teatrale de diferit cuprins. În acel an s'a predat o „Eclogă“ compoziție teatrală compusă de teol. abs. Dim. Teodori, și „Păstorii“ o piesă teatrală pentru copii. Pe la anul 1850—51 Albini, un Român de origine din Transilvania, a fost directorul unei trupe teatrale, compusă exclusiv din Lugojeni. S'au jucat: Ioan haiducul, Opincăria făloasă, Victeniile lui Scopin, reprezentațiunile date în favorul văduvelor și orfanilor români, rămași după luptele din 1848—49, ear semele incurse s'au trimis comitetului din Brașov. Mai târziu Lugojenii români au reprezentat pe scenă cu mult succes operele „Violina magică“, Farmecul amorului, Javotte, Girofle-Giroflie, apoi Petlanțul, Drumul de fer etc. (Vezi Date și reminiscențe de C. Brediceanu). Prima trupă teatrală română de dincoace de Carpați a fost formată de Petculescu, născut în Lugoj. Acesta apoi a cutrierat toate orașele românești debutînd cu piese teatrale.

Măriuța.

— Baladă populară —

Baladă de Theod. A. Boșdan, învîțător în Bistrița (Transilvania.)

Frunză verde dela vie,
Fost-a-un tînr cu moșie,
Frunză verde lemn de brad,
Fost-a un tînr bogat,
Ce de june s'o'nurat,
Fată mîndră și-o luat,
Fată mîndră și frumoasă
Și la vorbă cam drăcoasă,
Fată mîndră, pîr negrit,
Bună'n vorbe și'n iubit.
După-ce s'o cununat,
Grea poruncă i-o picat.
După-ce mi-s'o iubit
Grea poruncă te sosit,
Carte dela împărăție,
Să meargă la cătănie.
Carte grea, pecetluită,
Să-și lase alui iubită
Și'n bătăie să pornească,

Țara de rău s'o scutească.
El cum cartea o primia,
Mare jale'i cuprîndea
Și din graiu așa grăia:
„Măriuța, draga mea,
Eu tare mi-te-am iubit,
Dară ved că s'pedepsit,
Că de tine s' despărțit.
Și porunca împărătească
Trebuie să se împlinească.
Eu la bătăie pornesc.
Țara de rău s'o feresc.
Măriuța, floare de crin,
Zina plîng, noaptea suspin,
Că acum ne despărțim.
Măriuța, draga mea,
Tare nu te supăra,
Făr' în urmă de-i vedé
Că nu'n torn și nici nu vin,
Fă-ți bătîcuță de brad,
Te sue pe Retezat
Te uită împrejuri odat',
Te uită odată roată
Și privește lumea toată,
De-i vedé codrul arzînd,
Să ști, mîndră, că am murit,
De li vedé că nu arde,
Să ști, mîndră, că s' departe“.
Pân' astea mi le zicea,
Pân' astea mi le g'ăia,

Mulți ficioși se aduna
Cu ei odată pornia,
Câte patru alătura,
Tot călări și îmbrăcați,
Precum ti place la neamț,
Cu pușci pline înarmați,
Tot cu pușci și cu piștoale,
Pe potrivnic să'i omoare.
Cum merea, cum călăria
Trîmbițele greu suna
De toată lumea umplea
De jale și de bînat,
Că ei se duc la luptat,
Cum merea, cum călăria
Pe mulți grea jale i lovia
După frați, după surori,
După nevestele lor,
După părinții de-acasă,
După neveste jeloase.
Măriuța d'inima,
Cu ochii mi-i petrecea
Pân' peste dealuri trecea,
Inima rău o durea,
Că bărbatu-i se ducea,
Dar nimica nu zicea,
Fără cum mi se scula
Pe Retezat se suia,
Și de acolo se uita
Peste întregă țara.
Când o fost de cătră sară

O văzut codru în parș.
Cum cu jale se uita,
Calu fugînd mi'l vedea,
Cum cătră casă venia,
Tot sărînd și rîncușînd
Și făr' de stăpîn venind.
Măriuța stăpîna
Înainte îi eșia
Și din graiu așa grăia:
„Căluț, călușelul meu,
Unde e stăpînul tău?“
— „Pe cîmp l'am lăsat murînd
Și în sînge tăvliț,
Pe cîmp l'am lăsat pușcat
În bălți de sînge picat.“
— „Murgule, ce și-o grăit
Până tocă n'o murit?“
— „De grăit mult n'o grăit,
Făr' de-acol' și-o poruncit,
Ca din partea de țosag
Să-i cumperi cruce de țosag,
Și din bogăția-i iată
Să-i cumperi cruce de peatră,
Și să i-o dai pe mormînt
Să știe că și-o murit
Te-școara-și apărînd.
În cruce fie scobit
Numele-i adevărat
Că țara și-o apărât.“

Invitare la abonament

Deschidem prin aceasta abonament pe al doilea semestru la

„TRIBUNA POPORULUI“

Cu condițiunile de abonament, însemnate și în fruntea foii, cari sunt cele următoare:

In Monarchie:

Pe un an	Cor. 20.—
Pe 1/2 an	10.—
Pe 1/4 an	5.—
Pe o lună	2.—

Pentru România și străinătate:

Pe un an	franci 40.—
--------------------	-------------

NUMERII DE DUMINECA

pot fi abonați deosebit, ca foaie pentru popor, cu cor. 4 pe an, având o înțindere de 8 pagine, cele 4 pagine ale foii de zi, plus un adaus popular de 4 pagine.

Domnii abonenți sunt rugați a grăbi cu reînnoirea abonamentelor pentru regulata expedare a foii.

Abonamentele se fac prin mandate postale și anumit pentru un timp, care începe cu prima și se termină cu ultima luni.

Este în interesul dlor abonenți, ca adresele să fie însemnate cât se poate de corect și legibil. Domnii abonenți vechi sunt rugați a lipi pe mandatul postal adresa tipărită dela fâșiile, în cari li-s'a trimis „Tribuna Poporului“ până acum.

Administrația

„TRIBUNEI POPORULUI“

Caută aplicație

În vre-o cancelarie ca scriitor, sau i-și oferă serviciile ca conducător de cor, ori cantor bisericesc, basat pe cunostințele câștigate ca învățator în decurs de 18 ani, în care timp a înființat 14 coruri vocale, vorbește pe lângă limba română și pe cea germană și sârbă. Reflectanții a se adresa la Traian Bratescu dirijinte de cor în Gluj (Görögtemplom-utca 6)

Tipografia
„Tribuna Poporului“
arangiata fiind cu material nou
primește spre executare:

Tipărituri de bancă.	Cărți, Broșuri.	Orice tipărituri.
Invitări la nuntă.	Anunțuri funebrale, etc.	

Cele mai moderate prețuri!

Banca generală de asigurare mutuală „TRANSILVANIA“

438 28-59

ÎN SIBIU.

asigurează pe lângă cele mai favorabile condițiuni:

1. în contra primejdiei de foc și de exploziuni; clădiri de orice fel, mărfuri, produse de câmp, mobile ș. a.;

2. pe viața omului în toate combinațiunile, precum: asigurări de capitaluri în cazul morții și pentru terminuri fixate, de zestre și de rente.

Deslușiri se dau, și oferte de asigurări se primesc din comitatele: Arad, Bichiș, Bihor, Cidnad, Caraș-Severin, Timiș și Torontal

Agentura principală din Arad.

Strada (Széchenyi Nr. 1. casa dlui avocat Dr. Virgil Bogdan etagiul II) precum și prin agenturile cercuale și speciale.

Imprumuturi ieftine pe amortisație

Recomand în atențiunea on. proprietari de pământ și proprietari de case în Arad-centru, că prin mijlocirea mea pot obține până la cele mai mari sume și pe lângă condițiuni foarte favorabile **imprumuturi ieftine amortisaționale cu amortisație de 15-50 a-1.**

Nu comput înainte nici un fel de remunerație, convertesc datorii vechi, de asemenea la dorință anticipez de la mine cheltuielile de intabulare.

Provocându-mă la faptul, că de mai mulți ani la foarte numeroși îmi i-am împlinit spre cea mai mare mulțumire a lor trebuințele de imprumuturi, rog cu toată stima pe on. domni proprietari de pământ și proprietari de case, ca în propriul lor interes cu deplină încredere să se adreseze mie cu afacerile lor de imprumuturi.

Imprumuturile sunt pe camete de 4%, 4 1/2% și 5%, pe lângă amortisare corespunzătoare din capital

Institut de imprumut pe imobile și moșii 451 28-36

Szűcs F. Vilmos

ARAD, Fă-at Nr. 5, vis-à-vis cu moara Széchenyi.

Respons se dă numai dacă la întrebările ce se fac se adună și marcă poștală

TEE

rusescă veritabilă dela frații

POPOFF K. & C. din Moseva.

Furnisorii curților regale:

Greciei, Svediei, și Norvegiei, Belgiei și României. Singurul deposit principal în Arad și provincie la drogăria

VOJTEK și WEISS
în ARAD.

Calități excelente în

RUMURİ

cu sticla și măsurat, deasemeni se află săpunuri, pravuri pentru dame, apă pentru dinți, perii pentru dinți, apă pentru păr și diferite miresme pentru odăi, cu cele mai moderate prețuri.

521 6-10

Cel mai ieftin izvor de cumpărare în articli de fer.

Czigelbrier și Berta

Arad, Andrassy-tér Nr. 3.

Pravălie cu negoț și unelte de fer
pentru comerț și industrie.

Numărul telefonului pentru oraș și comitat 386.

Adresa telegrafică: Czigelbrier.

Recomandăm marele nostru magazin cu tot soiul de negoț de fer, ferării la edificii și mobile, mașine de fert (sparherturi), cuptoare de fer și unelte pentru toate ramurile industriei.

În arangiamente de culină articli economici, unelte pentru lucrarea viilor, cuțite de altoit. Pompe contra perenos-porei. Patine asortiment bogat.

Unicul reprezentant în Arad al fabricii de mașini economice Hofherr și Schrautz.

Cu consemnare de prețuri curente și cu preliminare de spese servim gratuit

527 2-10

Comandele și în provincia se execută prompt.